

Spørgeren er interesseret i, at ministeren kort redegør for tilsynet med de midler, som oplysningsforbundene modtager. Herudover ønskes det oplyst, om ministeren vil tage initiativ til, at tilsynet med oplysningsforbundene skærpes, så eventuelle uregelmæssigheder kan undgås.

Svar (20/12 2000)

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Kommunalbestyrelsen har efter folkeoplysningsloven pligt til at yde tilskud til undervisning, studiekredse og foredragsvirksomhed etableret af bl.a. private oplysningsforbund (aftenskoler) for voksne og for børn og voksne sammen. Tilskuddet ydes til nedbringelse af udgifterne til aflønning af lærere og ledere.

Tilskudsmodtageren skal over for kommunalbestyrelsen aflægge et af bestyrelsen underskrevet revideret regnskab for den virksomhed, der er ydet tilskud til. Regnskabet skal dokumentere anvendelsen af tilskuddet, herunder deltagerens samlede egenbetaling ved virksomhed efter loven. Regnskabet skal foreligge i en sådan form, at kommunalbestyrelsen kan få sikkerhed for, at tilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de gældende regler. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at det fremgår af Betynkning afgivet af Kulturudvalget den 17. maj 1990 over Forslag til lov om støtte til folkeoplysning, at flertallet ønskede at pointere, at tilskudsmodtageren ikke skal aflægge regnskab for de dele af sin virksomhed, til hvilken der ikke ydes tilskud efter folkeoplysningsloven.

Kommunalbestyrelsen beslutter, om regnskabet skal revideres ved en af tilskudsmodtageren valgt revisor, eller om regnskab for større tilskud skal revideres ved registreret eller statsautoriseret revisor. Kommunalbestyrelsen kan også tilbyde, at revisionen foretages af kommunens revision. Revisor skal kontrollere tilskudsmodtagerens oplysninger, og at regnskabet er i overensstemmelse med folkeoplysningsloven og de regler, der er fastsat i medfør af loven. Revisor attesterer regnskabet.

Folkeoplysningsudvalget skal efter folkeoplysningsloven påse, at tilskud er anvendt i overensstemmelse med fastsatte regler. Folkeoplysningsloven udtaler sig ikke nærmere om, hvorledes udvalget skal skaffe sig indsigt i området og føre tilsyn og kontrol. Dette er i overensstemmelse med lovens intentioner i øvrigt lagt ud til

en lokal vurdering og afgørelse. Der vil ikke være noget til hinder for, at der træffes beslutning om at kræve indberetninger om virksomheden i løbet af tilskudsperioden, hvis der viser sig et behov herfor. Folkeoplysningsudvalget kan f.eks. også aflægge uanmeldte besøg for derved at skabe grundlag for varetagelsen af de opgaver, som udvalget er tillagt.

Folketinget vedtog den 16. maj 2000 en ny folkeoplysningslov, der sammen med den netop udsendte folkeoplysningsbekendtgørelse viderefører ovennævnte regnskabs- og revisionsregler. Med loven er der endvidere til afløsning af det hidtidige kredsbegreb indført et nyt foreningsbegreb som organisatorisk ramme for den frie folkeoplysende virksomhed. Virksomheden skal således fremover være etableret af en folkeoplysende forening med vedtægt og bestyrelse. Med foreningsbegrebet stilles en række krav for at opnå tilskud, som i kombination med formålsbestemmelserne vil give folkeoplysningsudvalget et bedre arbejds- og beslutningsgrundlag.

På det foreliggende grundlag, herunder ikke mindst erfaringerne fra folkeoplysningslovens snart 10-årige virke, finder jeg ikke anledning til at tage initiativ til at skærpe tilsynet med oplysningsforbundene på folkeoplysningslovens område.

Daghøjskolerne oprettes som selvejende institutioner, hvilket indebærer, at en skoles bestyrelse udgør ledelsen sammen med den af bestyrelsen ansatte skoleleder. Daghighøjskolerne er i det væsentligste offentligt finansierede med kommunalt grundtilskud og taxametertilskud, der udbetales af staten. Hertil kommer en mindre deltagerbetaling.

Som en konsekvens af denne finansiering fører Undervisningsministeriet tilsynet med skolerne. Til brug for tilsynet kan Undervisningsministeriet indhente alle nødvendige oplysninger. Endvidere skal skolerne indsende deres reviderede årsregnskaber til Undervisningsministeriet. Regnskaberne skal opstilles og revideres efter de af Undervisningsministeriet fastsatte regler.

For at sikre, at de offentlige tilskud til de selvejende uddannelsesinstitutioner alene anvendes til deres formål, er der med den såkaldte habilitetslov gennemført en række stramninger og præciseringer af bestemmelserne ikke mindst om bestyrelsesmedlemmernes, lederens og revisors habilitet.

Mange daghighøjskoler er oprettet af et oplysningsforbund og har traditionelt og i varierende